

Tonko Maroević
(1941.-2020.)

Akademik Tonko Maroević, hrvatski književnik, povjesničar umjetnosti i prevoditelj (Split, 22. X. 1941). Studij komparativne književnosti i povijesti umjetnosti završio 1963. na Filozofskome fakultetu u Zagrebu, gdje je 1976. doktorirao temom Likovna umjetnost u hrvatskoj književnosti od moderne do danas (objavljeno kao knjiga 2007. pod naslovom Napisane slike), a 1965–70. bio asistent na Odsjeku za povijest umjetnosti. Od 1970. do umirovljenja 2011. radio je u Institutu za povijest umjetnosti u Zagrebu. Redoviti je član HAZU od 2002. Javio se zbirkama pjesama u prozi Primjeri (1965) i Slijepo oko (1969) u okviru generacijske »razlogovske« poetike. U kasnijoj fazi njegovo pjesništvo obiluje intertekstualnim i metatekstualnim referencijama, a odlikuje ga i povratak vezanomu stihu i tradicionalnim oblicima (Motiv Genoveve, 1986; Trag roga, ne bez vraka, 1987; Četveroručno, 1992; Sonetna struka, 1992; Black & Light: versi od prigode, 1995; Redak mulja, redak pjene, 2013). Kao književni kritičar sustavno prati suvremeno hrvatsko pjesništvo, a bavi se i starijom hrvatskom književnošću te talijaničkom problematikom; eseje, kritike i prikaze skupio je u više knjiga (Dike ter hvaljenja, 1986; Zrcalo adrijansko: obilježja hrvatsko-talijanskog jezičnog dijaloga, 1989; Klik!: trenutačni snimci hrvatskog pjesništva, 1998; Pohvala pokudi, 1998; Družba da mi je: domaći književni portreti, 2008; Skladište mješte sklada, 2010). Sastavio je antologije hrvatskog pjesništva 1971–95. U-skličnici (1996) i 1996–2019. Svjetlaci (2019) te antologije katalonskoga pjesništva Bikova koža

(1987) i Riječi za jedan lapidarij (2018). Istražuje suvremenu hrvatsku likovnu umjetnost; objavljuje likovne kritike i rasprave u stručnim časopisima i novinama, piše predgovore katalozima i grafičkim mapama (Z. Bourek, J. Bratanić, R. Goldoni, Z. Keser, A. Kuduz, V. Kuliš, Ž. Lapuh, I. Lovrenčić, E. Murtić, Š. Perić, H. Šercar, I. Šiško, M. Šutej i dr.) – od kojih je mnoge probrao u knjizi Slikanje i slikama predgovaranje: pisani portreti (2006) – te monografije (Nives Kavurić-Kurtović, 1986; Zlatko Kauzlaric Atač, 1996; Vojin Bakić, 1998; Antun Zuppa, 2000; Antun Babić, 2002). Članke o naivnoj umjetnosti, pisane 1968–2012., skupio je u knjizi O naivi i autsajderskoj umjetnosti (2013). Prevodi s nekoliko jezika (G. Cavalcanti, Dante, F. García Lorca, G. Mascioni, G. Papini, F. Petrarca, R. Queenneau, L. Sciascia i dr.); o iskustvu prevodenja Jorgea Luisa Borgesa napisao je traduktološko-eseističku knjigu Borgesov čitatelj (2005). Izabrane pjesme objavio je 2009 (Drvљe i kamenje). Dobitnik je Nagrade »Vladimir Nazor« za životno djelo 2013. te nagrade Goranov vijenac za pjesnički opus 2018.

Maroević, Tonko. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020.